

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szalai F. László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szilvási Csaba ügyvéd által képviselt beavatkozó által támogatott és a dr. Tóth Károly ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Tatabányai Munkaügyi Bíróságnál 1.M.23/205. szám alatt megindított és másodfokon a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.816/2008/4. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperesi beavatkozó által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.816/2008/4. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A felperes 1997. március 1-jétől ügyvezetőként állt az alperesnél munkaviszonyban. 2003. július 7-én a szolgálati gépkocsi vezetése közben az alperes cs. munkaterületéről az a. munkaterületére menet munkabalesetnek minősülő közlekedési balesetet szenvedett. A baleset akként következett be, hogy a felperes a főúton, P. közigazgatási területén B. irányából D. irányába közlekedve ismeretlen okból jobbratartási kötelezettségét elmulasztva áttért a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba, ott összeütközött egy személygépkocsival, majd a szintén szemből közlekedő tehergépkocsiból és pótkocsiból álló járműszerelvénnel.

A B. R. elsőfokú szabálysértési hatóságként 2003. szeptember 2-án kelt jogerős határozatával a felperest a közúti közlekedés rendjének megzavarása szabálysértés elkövetése miatt 20.000 forint pénzbírsággal sújtotta.

A felperes a baleset következtében súlyos sérüléseket szenvedett, amelyek miatt 2003. július 7-étől 2003. november 3-áig kórházi és rehabilitációs kezelésekre szorult. A felperesnél 2004. december 28-án 67 %-os össz-szervezeti munkaképesség-csökkenést állapítottak meg, ezen belül a baleseti jellegű egészségkárosodás mértéke 50 %.

A felperes által a balesettel összefüggésben felmerült kárai megtérítése iránt indított perben a Tatabányai Munkaügyi Bíróság 1.M.23/2005/41. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes 2003. július 7-én történt balesete vonatkozásában az alperes kártérítési felelőssége 100 %-os mértékben fennáll.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperes a munkaviszonyával összefüggésben munkaidőben, munkavégzés céljából a munkáltató tulajdonában lévő gépkocsival közlekedve szenvedett balesetet, ezért az ezzel összefüggésben felmerült kára a munkáltató működési körén belüli okból keletkezett.

A bíróság a szabálysértési eljárás irataiból megállapította azt is, hogy bár a felperes megszegte a KRESZ 25. § (1) bekezdésében foglaltakat, de szakértő kirendelését a szabálysértési hatóság nem tartotta szükségesnek, a balesetet okozó személygépkocsit rongálódás miatt nem tudták megvizsgálni. A felperes esetében az alkoholszonda negatív értéket mutatott, a megengedett 90 km/óra sebesség túllépésére adat nem áll rendelkezésre.

A baleseti jegyzőkönyv szerint a baleset egyenes, sík szakaszon történt, a megfelelő szélességű út kifogástalan állapotban volt, nem volt szennyezett, jó látási viszonyok voltak.

A meghallgatott tanúk vallomása szerint nem volt arra utaló jel, hogy esetleg durrdefektet kapott volna a gépkocsi, vagy más műszaki hibája lett volna, a felperes telefonált, vagy előzőtt volna.

A munkaügyi bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a felperes részéről nem állapítható meg olyan szabálytalan magatartás vagy mulasztás, amely következtében került volna át a menetiránnyal ellentétes sávba, ugyanakkor arra sincs bizonyíték, hogy ennek oka műszaki meghibásodás volt. Így a baleset kiváltó oka ismeretének hiánya miatt a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása sem állapítható meg. Következésképp az Mt. 174. § (1) bekezdés alapján a munkáltató objektív felelősségénél fogva teljes mértékben helytállni tartozik, kármegosztásnak pedig nem lehet helye, mivel a közlekedési rendzavarás szabálysértés oka ismeretlen, így a munkavállaló vétkes közrehatása nem állapítható meg.

Az alperes oldalán beavatkozó A.H.B.Z. fellebbezése folytán eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.816/2008/4. számú közbenső ítéletében a Pp. 253. § (2) bekezdésben írtakra utalva az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

A megyei bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás alapján nem lehetett megállapítani, hogy a perbeli személygépkocsi nem műszaki hiba miatt tért át a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávra. Arra vonatkozóan lehetett egyértelműen állást foglalni, hogy a felperes nem lépte túl a megengedett sebességet, és nem állt alkoholos befolyásoltság alatt. Az alperes és az alperesi beavatkozó a másodfokú eljárásban kapott felhívás ellenére sem ajánlott fel bizonyítást arra, hogy nem az alperesi tulajdont képező

személygépkocsi műszaki hibája, illetőleg kizárólag a felperes, mint károsult elháríthatatlan magatartása okozta a balesetet.

Tévesnek tartotta a megyei bíróság a beavatkozónak azt az álláspontját, hogy önmagában az a tény, hogy a felperes az alperes tulajdonát képező gépkocsi vezetése közben a menetirány szerinti baloldali forgalmi sávba áttért, már vétkes magatartást valósít meg. Helyesen vizsgálta ugyanis az elsőfokú bíróság, hogy ez az áttérés milyen okból történt. Abban az esetben, ha a felperes a gépkocsi műszaki hibája miatt tért át a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba, úgy a balesetért való felelősség az alperes munkáltatót terheli, hiszen ő volt köteles a személygépkocsi kifogástalan műszaki állapotát biztosítani.

Nem lehetett azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt sem megállapítani, hogy a felperes vétkes magatartása okozta volna a menetirány szerinti bal oldali forgalmi sávba történő áttérést, így az alperes az Mt. 174. § (2) bekezdése alapján a kártérítési felelősség alól ezen okból sem mentesülhet.

A beavatkozó felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítéletnek, és az elsőfokú közbenső ítéletnek hatályon kívül helyezését, a felperesi kereset teljes, másodlagosan a felperesre terhesebb 70-30 %-os kármegosztás alkalmazásával részbeni elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a bíróságok nem vették figyelembe, miszerint a perbeli baleset azért következett be, mert a felperes a közlekedés során a jobbratartási kötelezettségét megszegve áttért a menetirány szerinti bal oldalra, emiatt jogerősen 20.000 forint szabálysértési pénzbírsággal is sújtották. Nem helytálló a bíróságok megállapítása, miszerint a bal oldalra történő áttérés okának ismerete hiányában a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása nem állapítható meg. A közlekedési rendzavarás oka a felperes helytelen közlekedése volt. Tényként megállapítható, hogy a felperes a menetirány szerinti bal oldalra áttért, tehát jogellenes magatartást tanúsított. A baleset bekövetkezése a felperes által elkövetett szabálysértéssel hozható okozati összefüggésbe, hiszen ennek hiányában nem következett volna be a baleset, így az Mt. 174. § (2) bekezdése értelmében a munkáltató mentesül a kártérítési felelősség alól. Amennyiben a baleset kizárólagos oka nemcsak a felperes elháríthatatlan magatartása, vétkes közrehatása, a felelőssége akkor is megállapítható a bekövetkezett balesetben, így kármegosztásnak lenne helye.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A perben nem volt vitatott, hogy a munkabaleset szolgálati gépkocsi vezetése során, munkavégzés közben történt.

Az alperesi beavatkozó az Mt. 174. § (2) bekezdésében foglalt kimentési okra hivatkozással állította, hogy az alperes munkáltató a felperes mint károsult elháríthatatlan magatartása, mint a baleset kizárólagos oka alapján nem tartozik, avagy csak részben tartozik helytállni a felmerült károkért.

E körben azonban a munkáltatót terhelte a bizonyítás, amelynek nem tett eleget.

Nem vitatottan a baleset azért következett be, mert a felperes a KRESZ szerinti jobbratartási kötelezettségét megsértve áttért a menetirány szerinti bal oldali sávba, de ezen magatartásának kiváltó oka nem volt megállapítható.

Ha a baleset oka nem állapítható meg, akkor azt sem lehet megállapítani, hogy a balesetet kizárólag a sérült elháríthatatlan magatartása okozta. Kármegosztás alapjául is csak a munkavállaló vétkes magatartása szolgálhat (MD.II.423.). Mivel a menetirány szerinti bal oldali sávba történő áttérés oka nem volt megállapítható, következésképp arra sem lehetett következtetést levonni, hogy a felperes vétkesen közrehatott-e a baleset bekövetkeztében. A közlekedés rendjének megzavarása miatt megállapított felperesi szabálysértési felelősség nem alapozza meg a felperes munkajogi felelősségét a kár bekövetkezésében, mivel a felperes által elkövetett KRESZ szabályszegés oka nem volt megállapítható. A Pp. 4. § (1) bekezdése alapján a bíróságot a szabálysértési határozat nem köti, jelen munkaügyi perben pedig a szabálysértési felelősségtől eltérő jogalapon nyugvó kárfelelősség kérdésében kellett állást foglalni.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

Budapest, 2009. október 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő